

>Retouradres Postbus 16375 2500 BJ Den Haag

Stichting Samenwerking Beroepsonderwijs Bedrijfsleven
T.a.v. de heer M. van Straalen en de heer T. Heerts,
Postbus 7259
7201 AG ZOETERMEER

Middelbaar Beroeps

Onderwijs

Rijnstraat 50
Den Haag
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Contactpersoon

M.J.E. Jansen

T +31 6 21 22 49 85
m.j.e.jansen@minocw.nl

Onze referentie

1258416

Datum **20 NOV. 2017**

Betreft Uw advies mbo-certificaten voor een leven lang ontwikkelen

Geachte heren Van Straalen en Heerts,

De dynamiek op de arbeidsmarkt vraagt van iedereen dat zij na het afstuderen zich een leven lang blijven ontwikkelen. Veel werkenden doen tijdens hun loopbaan weinig aan bijscholing. Met de mogelijkheid om, in het niet-bekostigd onderwijs, arbeidsmarktrelevante onderdelen van mbo-opleidingen af te kunnen ronden met een wettelijk erkend certificaat, kan het mbo een belangrijke bijdrage leveren aan bij-, om- en opscholing van werkenden en werkzoekenden.

Op verzoek van mijn voorganger heeft u op 3 juli jl. het advies 'Toekomstbestendig beroepsonderwijs, mbo-certificaten voor een leven lang ontwikkelen' opgeleverd. Hierin staan zeven aanbevelingen voor vervolgstappen:

1. Ken aan alle voorgedragen keuzedelen de mogelijkheid toe om er een mbo-certificaat voor uit te reiken en voeg de verschillende regelingen voor mbo-certificaten samen.
2. Maak het mogelijk om nieuwe keuzedelen direct voor te dragen voor een mbo-certificaat.
3. Laat voor mbo-certificaten de voorwaarde los dat een keuzedeel gekoppeld moet zijn aan een kwalificatie, maar behoud het landelijk effect.
4. Biedt volwassenen de mogelijkheid om zich in te schrijven voor een certificaattraject en geef scholen het recht om die trajecten aan te bieden.
5. Geef onderwijs en bedrijfsleven de ruimte om arbeidsmarktrelevante onderdelen ook buiten de eigen branche of sector voor te dragen voor een mbo-certificaat.
6. Benut de bestaande kaders van keuzedelen om ook mbo-certificaten te verbinden aan onderdelen van kwalificaties.
7. Maak pilots mogelijk met scholingstrajecten voor arbeidsmarktrelevante onderdelen van de mbo-kwalificatiestructuur.

Met voorliggende brief geef ik een reactie op uw advies.

Uw eerste aanbeveling betreft een voordracht voor 48 keuzedelen waaraan een certificaat verbonden kan worden. Deze voordracht is gedragen door zowel onderwijs als bedrijfsleven en voorzien van een onderbouwing dat het volgen van deze keuzedelen een meerwaarde heeft in het kader van een leven lang ontwikkelen. Ik heb uw voordracht overgenomen; met de regeling van 1 augustus 2017 is aan deze keuzedelen een certificaat verbonden. Met de op een eerder moment vastgestelde certificaten zijn er nu in totaal 88 keuzedelen, verspreid over verschillende arbeidsmarktsectoren, waarvoor onderwijsinstellingen een certificaat kunnen verstrekken.

In uw eerste aanbeveling verzoekt u tevens om de regelingen certificaten aantal keuzedelen en regeling certificaten groen beroepsonderwijs samen te voegen. Hierdoor ontstaat meer transparantie voor het mbo-veld. Ik ga na op welke termijn een samenvoeging van deze regelingen mogelijk is. Overigens juich ik in dit kader uw initiatief om een 'certificatenloket' op de website van SBB te realiseren, van harte toe. Ook een dergelijke laagdrempelige digitale voorziening draagt bij aan de gewenste transparantie.

Uw tweede aanbeveling, het mogelijk maken dat nieuwe keuzedelen direct voorgedragen kunnen worden voor het hieraan verbinden van een certificaat, neem ik over. U krijgt daarbij tevens de ruimte om voor al bestaande keuzedelen meerdere malen per jaar een voordracht te doen. Vanaf 1 januari 2018 heeft u de gelegenheid om, gelijktijdig met uw driemaandelijke voordracht voor nieuwe keuzedelen, aan de minister een voordracht te doen voor het verbinden van certificaten aan (bestaande en nieuwe) keuzedelen. Voor de te hanteren criteria en aandachtspunten verwijs ik naar de brief van OCW van 14 november 2016 (kenmerk 1083365).

De derde en vierde aanbeveling betreffen de wijziging van de wetgeving voor keuzedelen. U stelt voor om de voorwaarde los te laten dat een keuzedeel gekoppeld moet zijn aan een kwalificatie. Ook wenst u dat volwassenen zich in kunnen schrijven voor een certificaattraject en dat aoc's en vakinstellingen en niet-bekostigde instellingen, de mogelijkheid krijgen om onderwijs in alle keuzedelen te mogen verzorgen. Dergelijke wetswijzigingen zijn complex van aard en uw advies vergt dan ook zorgvuldige bestudering. We zijn op ambtelijk niveau met u in gesprek over uw wensen op dit punt. Wat betreft de mogelijkheden voor volwassenen om zich in te schrijven in een certificaattraject kan ik aangeven dat dit binnen de huidige wettelijke kaders al mogelijk is in het niet-bekostigd onderwijs. De onderwijsinstelling vermeldt dan in de onderwijsovereenkomst om welk (keuze)deel het gaat. Op het uit te reiken certificaat voor een keuzedeel wordt geen kwalificatie vermeld.

Als reactie op uw vijfde aanbeveling merk ik op dat SBB zelf de interne werkwijze voor sectorkamers kan vaststellen voor het voordragen van keuzedelen voor mbo-certificaten buiten de eigen branche of sector.

Uw zesde en zevende aanbeveling betreffen aanbevelingen ter voorbereiding van het verbinden van certificaten aan beroepsgerichte onderdelen van kwalificaties. Ik acht de verbinding van certificaten aan beroepsgerichte onderdelen van groot belang; voor bij-, op- en omscholing van volwassenen zijn juist deze beroepsgerichte onderdelen heel interessant. Het is zaak om nu zichtbare stappen te zetten om dit aanbod daadwerkelijk te gaan ontwikkelen, passend bij de

concrete landelijke en regionale (bij- en om-)scholingsvraagstukken van het landelijk en regionaal bedrijfsleven. U stelt voor de bestaande kaders van keuzedelen voor mbo-certificaten te benutten en pilots mogelijk te maken met scholingstrajecten voor arbeidsmarktrelevante onderdelen van de kwalificatiestructuur. Ik ben het met u eens dat pilots duidelijkheid geven over de werkbaarheid in de praktijk en antwoorden kunnen geven op vragen en het voorkomen van mogelijke risico's en de condities waaronder we dit soort trajecten in het kader van leven lang ontwikkelen het beste faciliteren. Met zorgvuldig geselecteerde pilots die worden uitgevoerd in verschillende arbeidsmarktsectoren en bij kwalificaties van verschillende mbo-niveaus, kan informatie opgedaan worden om zowel de rol van OCW als die van SBB goed vorm te kunnen geven. Bestaande kaders voor keuzedelen kunnen bij deze pilots als uitgangspunt worden genomen.

Onze referentie
1258416

Zoals met u afgesproken ben ik bereid om de regie over de pilots met certificaten over te dragen aan de SBB, mits sprake is van een voldragen plan van aanpak op basis waarvan 10 tot 15 samenwerkingsverbanden van onderwijsinstellingen en bedrijven/branches in het voorjaar 2018 aan de slag kunnen gaan met pilots.

Gelijktijdig met deze pilots lopen ook twee andere vernieuwingstrajecten die de innovatie en flexibilisering van de kwalificatiestructuur betreffen: de huidige experimenten cross-over kwalificaties en de voorgenomen experimenten met 'regionale' ruimte zoals genoemd in het regeerakkoord. Voor het voorgenomen experiment met regionale ruimte zal ik een afwijking van de wet mogelijk maken door middel van een Algemene Maatregel van Bestuur. Bij de totstandkoming van die AMvB zal ik vanzelfsprekend de SBB betrekken.

De informatie die deze drie trajecten opleveren moet in samenhang gezien worden. Omdat ik de SBB beschouw als hoeder van de kwalificatiestructuur, ben ik voornemens u een opdracht te geven de regie te laten nemen op de begeleiding, voortgang en de monitoring van alle drie trajecten. Op deze manier kan de SBB haar rol als overlegorgaan tussen onderwijs en bedrijfsleven innemen. Vanwege de eindverantwoordelijkheid van het ministerie voor het mbo-stelsel in het geheel zal het regie nemen vanzelfsprekend moeten plaatsvinden binnen de kaders die ik na overleg met u zal aangeven. Ik verzoek ik u daarom een voorstel voor te bereiden om een stuurgroep in te richten onder voorzitterschap van SBB met deelname van OCW, werkgevers, MBO-Raad, NRTO en van elk van de drie vernieuwingstrajecten een deelnemende school. De opdracht van de stuurgroep is het zorgen voor voldoende voortgang en volgen van de drie vernieuwingstrajecten, het waar nodig bijsturen en het na afloop van de trajecten opstellen van een advies aan mij hoe de inzichten te betrekken in een toekomstgerichte kwalificatiestructuur. Ten behoeve van deze opdracht voor de stuurgroep zal ik samen met de SBB een procesbegeleider de opdracht geven om bij betrokken scholen en hun partners de pilots met certificaten en het experiment met regionale ruimte vorm te geven. Voorts zal ik in afstemming met de SBB het Nationaal Regieorgaan Onderwijsonderzoek vragen de monitoring en evaluatie van de drie trajecten vorm te geven, zodat dit als input kan dienen voor de opdracht van de gezamenlijke stuurgroep.

Uw plan van aanpak ten behoeve van de pilots met certificaten en uw voorstel hoe u de regie op de trajecten en de opdracht van de stuurgroep invulling denkt te geven, verwacht ik voor het eind van dit jaar. Voorafgaand daaraan zal ik ook de kaders waarbinnen de regie kan plaatsvinden duidelijk maken. Op basis van uw definitieve plan van aanpak en voorstel voor de stuurgroep zal ik uiteindelijk een definitief besluit nemen of de SBB de regie krijgt op de vernieuwingstrajecten en in het verlengde daarvan de opdracht krijgt tot het inrichten van een stuurgroep.

Onze referentie
1258416

Tot slot

De maatregel voor mbo-certificaten past in een breder overheidsbeleid om een leven lang ontwikkelen te stimuleren. Het kabinet zal binnen afzienbare termijn het geheel aan maatregelen presenteren en hierin tevens reageren op de in het voorjaar van 2017 verschenen adviezen over een leven lang ontwikkelen, zoals die van de SER en de commissie Vraagfinanciering MBO.

Met vriendelijke groet,

de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,

Ingrid van Engelshoven